

FÖRSTA KAPITLET

Mr Sherlock Holmes

Mr Sherlock Holmes, som inte var vidare morgontidig av sig, utom vid sådana rätt ofta förekommande tillfällen när han hade varit uppe hela natten, satt vid frukostbordet. Jag stod på maten framför den öppna spisen, böjde mig ner och tog upp den käpp som vår besökande från kvällen förut hade glömt. Det var en duktig knölpåk med bastant knapp av den sort som brukar kallas "Penang lawyer". Alldeles under knoppen var ett två centimeter brett silverband med orden "Till James Mortimer, M.R.C.S., från hans vänner i C.C.H." och året "1884" ingraverade.¹ Det var just en sådan käpp som man kunde vänta sig att finna hos en husläkare av gamla stammen — en värdig, solid, förtroendeingivande käpp.

— Nå, Watson, vad drar du för slutsatser?

Holmes satt med ryggen åt mig och jag hade inte gjort någon antydning om vad jag var sysselsatt med.

— Hur vet du vad jag har för mig? Det verkar som om du hade ögon i nacken.

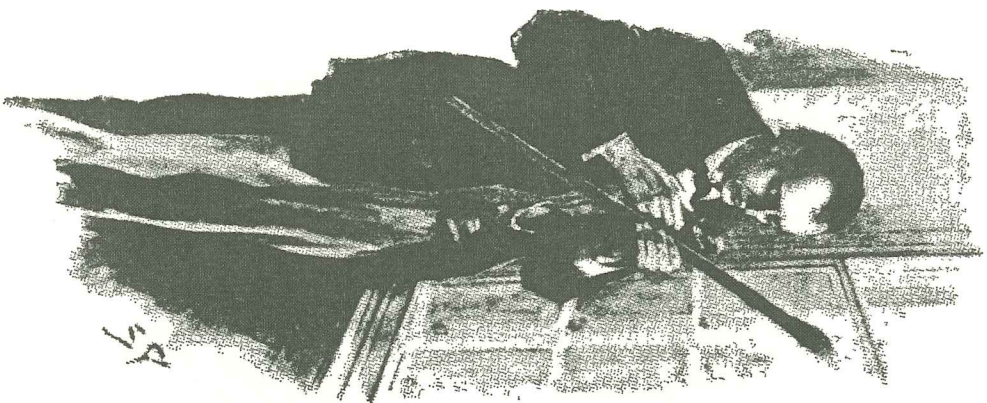
— Jag har i varje fall en blankpolerad silverkaffekanna framför mig, sade han. Men säg, Watson, vad drar du för slutsatser av vår besökandes käpp? Eftersom han tyvärr är försvunnen och vi inte har någon aning om hans ärende, får detta tillfälliga fynd en stor betydelse. Låt mig nu höra vad käppen ger dig för uppfattning av mannen.

Jag sökte så mycket som möjligt följa hans egen metod.

— Jag tror, sade jag, att doktor Mortimer är en framgångsrik äldre läkare och mycket uppskattad, eftersom de som känner honom kan ge honom detta bevis på sitt erkännande.

¹ M.R.C.S. = *Member of the Royal College of Surgeons* (medlem av kungl. kirurgsällskapet).

- Bral sade Holmes. Utmärkt!
- Vidare talar sannolikheten för att han är en allmänpraktiserande läkare på landsbygden, som gör en hel del av sina sjukbesök till fots.
- Vartför det?
- För att den här käppen, som ursprungligen var mycket fin, nu är så illa medfaren att en läkare i stan knappast skulle vilja använda den. Den tjocka doppskon av järn är nästan utsliten, vilket tyder på att han har gått omkring mycket med den.

- En mycket hållbar slutsats! sade Holmes.
- Och så har vi vännerna i C.C.H. Det är väl antagligen något slags jaktklubb på platsen där han bor. Han kan ha hjälpt till att plåstra om medlemmarna och de har velat ge honom en liten present i gengäld.
- Vet du, Watson, du överträffar dig själv, sade Holmes, i det han sköt tillbaka stolen och tände en cigarett. Jag måste säga att i alla redogörelser för mina egna små prestationer som du har haft godheten att ge, har du ständigt underskattat din egen förmåga. Det är möjligt att du inte är självvisande, men du är en god Jusledare. En del människor som inte är geniala, har förmågan att stimulera andra människors tänkande. Jag måste bekänna, käre vän, att jag står i stor tacksamhetsskuld till dig.
- Så långt i erkännande hade han aldrig gått förut, och jag måste tillstå att hans ord behagade mig på det högsta, helst som jag ofta hade känt mig en smula stött över hans likelighet för min beundran och de försök jag gjort att ge offentlighet åt hans metoder. Jag var även stolt över att bemästra hans system så pass att jag kunde tillämpa det till hans belåtenhet. Han tog nu käppen ifrån mig och granskade den ett par minuter med blotta ögat. Men så föreföll det som om hans intresse hade vaknat; han lade ifrån sig cigarettens, gick fram till fönstret och böjjade studera käppen genom ett förstoringsglas.
- Intressant, men mycket enkelt, sade han och satte sig på sin älskingsplats i soffhörnet. Det finns åtminstone två tydliga tecken på käppen som leder oss till åtskilliga slutsatser.
- Är det någonting som kan ha undgått mig? frågade jag med en viss känsla för min egen betydelse. Jag hoppas att det inte är något viktigt som jag har förbiset.
- Käre Watson, sade han, jag måste säga att de flesta av dina slutsatser nog var felaktiga. När jag sade att du stimulerade mig, menade jag uppriktigt sagt att jag emellanåt kom på rätt väg genom att observera dina misstag. Inte för att du i detta fall har alldeles fel. Mannen är otvivelsaktigt läkare på landsbygden och han går mycket till fots.
- Då hade jag alltså rätt?
- Ja, så långt hade du rätt.